Shoftim 46: 14:1-9 - Door Number One

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Introduction to Chapter 14 (continued)

1. Radak to Shoftim 13:4

ויש לתמוה, היאך מי שצוה עליו הבורא ית' להיות קדושתו מן הבטן איך נטמא בבנות הפלשתים? והנראה בזה כי הנשים אשר לקח בתמנה ובעזה ובנחל שורק גייר אותן והשיבן לדת ישראל, כי חלילה משופט ישראל ומושיעם להתחתן בפלשתים ועובר על לאו ד"לא תתחתן בם" אשר חמור מאד ומביא את האדם לידי כפירה בבורא ית' ויתעלה כמו שאמר "כי יסיר את בנך מאחרי", ולא נמצא בכתוב שנענש על זה ולא נאמר עליו שעשה רע בעיני ד', והיה הבורא יתעלה מצליחו בכל אשר יפנה. וכן אמר הכתוב "כי מד' היא" כלומר לקחתו אשה מבנות פלשתים מד' היתה, ורצון הקל ית' היה בזה, כי בודאי היה מגייר אותן...

One should be shocked – how could someone regarding whom the Creator ordered that he would be holy from the womb then become *tamei* with Philistine girls? It appears that those women he took in Timnah, Azah and Nachal Sorek he converted and brought to the law of Israel. It would be a desecration for Israel's judge and rescuer to marry Philistines, violating, "You shall not marry among them," which is very strict and which brings a person to denial of the Creator, as it says, "For he will lead your sin away from Me," and we do not find in the text that he was punished for this, and it does not say that he did that which was evil in Gd's eyes, and the Creator made him succeed everywhere he turned. And so the text says, "For it was from Gd," meaning taking a woman from the Philistines was from Gd, and Gd desired this, for certainly he converted them...

2. Talmud, Sotah 9b

.... מת"ר: שמשון בעיניו מרד, שנאמר "ויאמר שמשון אל אביו, אותה קח לי כי היא ישרה בעיני," לפיכך נקרו פלשתים את עיניו...
Our sages taught: Shimshon rebelled with his eyes, as in, "And Shimshon said to his father, take her for me, for she is good in my eyes," and therefore the Philistines pierced his eyes...

3. Talmud, Nazir 23b

. אמר עולא: תמר זינתה, זמרי זינה. תמר זינתה יצאו ממנה מלכים ונביאים, זמרי זינה נפלו עליו כמה רבבות מישראל. Ulla said: Tamar committed z'nut and Zimri committed z'nut. Tamar committed z'nut and kings and prophets came from her, and Zimri committed z'nut and many myriads of Israel fell because of him.

4. Radak to Shoftim 13:4

נראה לי בתחילה היתה כוונתו לטובה לבקש תואנה מפלשתים. ואחר כך גברה עליו התאוה בראותו אותה וישרה בעיניו והפסיד כונתו האלקית בכוונתו הגופנית הבהמית אשר התערבה בה ולפיכך נענש...

It appears to me that his initial intent was good, to seek a claim against the Philistines. Then desire overcame him, when he saw her and she was good in his eyes, and he lost his Divine intent due to his physical, animal intent which became mixed in. Therefore he was punished...

5. Abarbanel to Shoftim 14:1

מצאנו פעמים רבות בספורי הנביאים שהיו עושים פעמים דברים אשר לא כדת, כדי שיצא מהם עבודת הקל ית', כענין אליהו בהר הכרמל שעבה על דת להקריב בבמה והיה להוראת שעה כדי לפרסם בתוך בני ישראל כי ד' הוא האלקים. וכן ראוי שנאמר בענין שמשון שעשה דברים אשר לא כדין לפי שימצא תואנה להנקם מפלשתים, כ"ש שלא היה הרוח האלקי אשר בו מיושב ומסודר לעשות תשועות כשאר השופטים ולא היה דעתו שלם. אבל הקל ית' למשפט שמו וצור להוכיח יסדו.

ולזה השפיע בו רוח גבורה וחוזק מופלג והיה עם הפעמות. ונמשך מזה שבראותו אשה תיטב בעיניו לא היה מעצור לרוחו, ובחרות אפו לא

וידמה שבתום לבבו היה חושב שלענין נזירותו לא היה מחויב כי אם בדברים שהזהיר המלאך עליהם... ושאר הדברים היה נמשך בהם אחרי מצותו

והקל ית' הספיק בידו לעשותם כן, לפי שעם היותם פעולות משובשות מפאת עצמם, הנה ימשך מהם הנקמה מפלשתים.

We have seen many times in the stories of the prophets that they occasionally acted against the rules, so that the service of Gd would emerge from those deeds. Like Eliyahu on Mount Carmel, breaking the rules by bringing a korban on an [external] altar; this was a temporary ruling, to publicize in Israel that Hashem is Gd. And this is appropriate to say regarding Shimshon, that he broke the law so that he would find a claim for revenge against the Philistines – certainly given that he did not have the Divine spirit settled and orderly within him, to perform heroic deeds as the other judges did, and he did not have a complete mind. But Gd put him in place for justice, and the Rock established him to rebuke.

And therefore [Gd] gave him a spirit of might and extraordinary strength, stirring him up occasionally. The result of this was that when he saw a woman who found favour in his eyes, there was no halting his spirit, and when he was outraged, nothing could stand before him.

And it appears that in his innocence he thought that as a *nazir* he was obligated only in those things regarding which the *malach* had instructed... And in other matters, he followed his desire.

Gd enabled him to do this, because even though those activities were in themselves mixed up, vengeance against the Philistines would emerge from them.

6. Talmud, Sotah 9b (continuation of the passage above)

. איני, והכתיב "ואביו ואמו לא ידעו כי מד' היא"! כי אזל מיהא בתר ישרותיה אזל.

Can it be so? Shoftim 14:4 says, "And his father and mother did not know that it was from Gd"! When he did it, though, he followed what seemed good to him.

14:1-9 Courting the woman from Timnatah

7. Talmud, Sotah 10a

כתיב "וירד שמשון תמנתה" וכתיב "הנה חמיך עולה תמנתה" - א"ר אלעזר: שמשון שנתגנה בה כתיב ביה 'ירידה', יהודה שנתעלה בה כתיב ביה 'עליה'. ר' שמואל בר נחמני אמר שתי תמנאות היו, חדא בירידה וחדא בעליה. רב פפא אמר חדא תמנה הואי, דאתי מהאי גיסא ירידה ודאתי מהאי גיסא עליה.

It says "And Shimshon descended [to] Timnatah" and Bereishit 38:13 says, "Behold, your father-in-law is ascending to Timnah" – Rabbi Elazar said: Shimshon was disgraced there, so it says 'descent', Yehudah was elevated there, so it says 'ascent'. Rabbi Shemuel bar Nachmeni said: There were two places named Timnah, one which was lower and one which was higher. Rav Pappa said: There was one Timnah, but coming from one direction was descent and coming from the other direction was ascent.

8. Abarbanel to Shoftim 14:3

ולפי שאמו היתה מתרעמת על זה הרבה, לכן לא אמרו לאמו, לפי שלא תאמר כמו שאמרה רבקה (בראשית כז:מו) "אם לוקח יעקב אשה מבנות חת וגו' למה לי חיים"...

And because his mother thundered about this greatly, he did not say it to his mother, lest she say as Rivkah did in Bereishit 27:46, "If Yaakov should take a woman from the daughters of Chet... why should I live"...

9. Abarbanel to Shoftim 14:4

להגיד שעשה הקב"ה סבה לשינקמו ישראל מפלשתים, ולא בידיהם כי אם ביד שמשון, ושלא יעמוד [שמשון] ברשותם [של ישראל] כי אם ברשות פלשתים אף בעת הנקמה, באופן שלא ימצאו הפלשתים תואנה על ישראל לזה, אבל יהיה מיוחס הענין לשמשון לבדו, ופלשתים ימנעו מהלחם בישראל מיראת שמשון...

To teach that Gd created a reason for Israel to take vengeance upon the Philistines – not by their own hand but by Shimshon's hand – and that Shimshon would not act in Israelite areas but in Philistine areas even when taking revenge, so that the Philistines would not have a claim against Israel for this. It would be associated with Shimshon alone, and the Philistines would [also] refrain from battling Israel out of fear of Shimshon...

10. Abarbanel to Shoftim 14:5-6

...לקראת שמשון לבדו, והיה לאות שפלשתים יבקשו את נפשו לבדו. והוא שסעהו כשסע הגדי, עם היות שאין חרב ולא כלי זין אחרים ומאומה אין בידו, והיה זה סימן אליו שישסע הפלשתים מבלי חרב וחנית.

11. Abarbanel to Shoftim 14:7

אמר למעלה שישרה בעיני שמשון כפי הראייה עם היות שעדיין לא דבר עמה, ולא ידע אם בשכלה ובדבריה ישרו דרכיה בעיניו גם כן כמו שישרה צורתה ותוארה. ועתה זכר שבבואם שמה דבר עמה ותישר בעיני שמשון בדבריה כמו שישרה בתוארה.

12. Talmud, Sotah 9b

"וַיַבָקַע אלקים את המכתש אשר בלחי" - א"ר יצחק דבי רבי אמי, הוא איוה לדבר טמא, לפיכך נתלו חייו בדבר טמא.